

Konwencja o uczestnictwie cudzoziemców w życiu publicznym na szczeblu lokalnym¹

Strasburg, 5 lutego 1992 roku

European Treaty Series (ETS) / Série des traités européens (STE) Nr 144

Preambuła

Państwa członkowskie Rady Europy, sygnatariusze niniejszej konwencji,

zważywszy, że celem Rady Europy jest osiągnięcie większej jedności jej członków w celu ochrony i wcielania w życie ideałów i zasad, stanowiących ich wspólne dziedzictwo oraz ułatwienia ich postępu ekonomicznego i społecznego;

potwierdzając swoje przywiązanie do uniwersalnego oraz niepodzielnego charakteru praw człowieka i podstawowych wolności opierających się na godności wszystkich istot ludzkich;

mając na uwadze art. 10, 11, 16 i 60 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności;

zważywszy, że stałe zamieszkiwanie cudzoziemców jest obecnie trwałą cechą społeczeństw europejskich;

zważywszy, że cudzoziemcy zamieszkali na danym terytorium mają, generalnie, na poziomie lokalnym, takie same obowiązki jak obywatele danego kraju;

świadome aktywnego uczestnictwa cudzoziemców zamieszkałych na ich terytorium w życiu społeczności lokalnej i rozwoju jej pomyślności oraz przekonane o potrzebie wzmocnienia ich integracji ze społecznością lokalną, zwłaszcza poprzez poszerzenie możliwości ich udziału w lokalnych sprawach publicznych,

uzgodniły, co następuje:

CZĘŚĆ I

Artykuł 1

1. Każda Strona stosuje postanowienia rozdziałów A, B i C.

Niemniej jednak, każda Umawiająca się Strona może zadeklarować, przy składaniu dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, że zastrzega sobie prawo niestosowania postanowień rozdziału B lub rozdziału C, lub też obu tych rozdziałów.

2. Każda Strona, która zadeklarowała, że będzie stosowała się jedynie do jednego lub dwóch rozdziałów, może, w dowolnym późniejszym czasie, powiadomić Sekretarza Generalnego, że

¹ Tłumaczenie ma charakter nieoficjalny.

zgadza się stosować postanowienia rozdziału lub rozdziałów, których nie zaakceptowała w chwili składania dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia.

Artykuł 2

W rozumieniu niniejszej konwencji, termin „cudzoziemcy zamieszkali na terytorium Strony” oznacza osoby, które nie są obywatelami Państwa a które przebywają legalnie na jego terytorium.

ROZDZIAŁ A WOLNOŚĆ WYRAŻANIA OPINII, ZGROMADZANIA SIĘ I STOWARZYSZANIA SIĘ

Artykuł 3

Każda Strona zobowiązuje się, stosownie do postanowień art. 9, zagwarantować cudzoziemcom zamieszkałym na jej terytorium, na tych samych warunkach, co jej własnym obywatelom:

- a) prawo do wolności wyrażania opinii; prawo to zawiera wolność posiadania poglądów oraz otrzymywania i rozpowszechniania informacji oraz idei bez przeszkód ze strony władz publicznych oraz bez względu na granice. Niniejszy przepis nie wyklucza prawa Państw do poddawania procedurze zezwoleń przedsiębiorstw radiowych, telewizyjnych lub kinematograficznych;
- b) prawo do swobodnego, pokojowego zgromadzania się oraz do swobodnego stowarzyszania się, włącznie z prawem do tworzenia związków zawodowych i przystępowania do nich dla ochrony swoich interesów. Prawo do swobodnego stowarzyszania się zakłada w szczególności, prawo cudzoziemców zamieszkałych na terytorium Strony do tworzenia ich własnych lokalnych stowarzyszeń w celu wzajemnej pomocy, podtrzymywania i wyrażania swojej tożsamości kulturowej lub obrony ich interesów w sprawach wchodzących w zakres kompetencji władzy lokalnej, jak również prawo do przyłączania się do każdego stowarzyszenia.

Artykuł 4

Każda Strona będzie starała się zapewnić podjęcie uzasadnionych działań włączających cudzoziemców zamieszkałych na jej terytorium w publiczne dochodzenia, procedury planowania i inne procesy konsultacyjne dotyczące spraw lokalnych.

ROZDZIAŁ B
CIAŁA DORADCZE REPREZENTUJĄCE
STAŁE MIESZKAJĄCYCH CUDZOZIEMCÓW NA SZECZEBLU LOKALNYM

Artykuł 5

1. Każda Strona zobowiązuje się, stosownie do postanowień art. 9 ust. 1:
- a) usunąć przeszkody prawne i inne, uniemożliwiające władzom lokalnym w regionie, gdzie zamieszkuje znaczna liczba cudzoziemców, zakładanie ciał doradczych lub tworzenie innych, stosownych instytucjonalnych porozumień w celu:
 - i. budowania więzi pomiędzy nimi a tymi cudzoziemcami,
 - ii. zapewnienia forum dla dyskusji i formułowania opinii, życzeń i trosk cudzoziemców zamieszkałych na jej terytorium w sprawach, które szczególnie ich dotyczą, w odniesieniu do lokalnego życia publicznego, włączając w to zakres działania i obowiązki danych społeczności lokalnych; oraz
 - iii. sprzyjania ich ogólnej integracji z życiem społeczności;
 - b) ułatwiać i wspierać ustanawianie takich ciał doradczych lub tworzyć inne, stosowne instytucjonalne porozumienia w celu reprezentowania cudzoziemców zamieszkałych na jej terytorium przez władze lokalne w regionach zamieszkiwanych przez znaczną liczbę cudzoziemców.

2. Każda Strona zapewni, by reprezentanci cudzoziemców zamieszkałych na jej terytorium, uczestniczący w ciałach doradczych lub innych instytucjonalnych porozumieniach wymienionych w ust. 1 mogli być wybierani przez cudzoziemców na obszarze danej społeczności lokalnej lub wyznaczani przez poszczególne stowarzyszenia tych cudzoziemców.

ROZDZIAŁ C
PRAWO UDZIAŁU W WYBORACH DO WŁADZ LOKALNYCH

Artykuł 6

1. Każda Strona zobowiązuje się, stosownie do postanowień art. 9 ust. 1, do przyznania każdemu cudzoziemcowi zamieszkałemu na jej terytorium, prawa do udziału w głosowaniu oraz prawo do kandydowania w wyborach do władz lokalnych, jeśli spełnia on te same prawne wymagania, które stosują się do obywateli tego państwa, a ponadto, był legalnym i stałym mieszkańcem tego państwa przez 5 lat poprzedzających wybory.

2. Niemniej jednak, Umawiająca się Strona może zadeklarować, podczas składania dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, że zamierza ograniczyć stosowanie ust. 1 jedynie do prawa udziału w głosowaniu.

Artykuł 7

Każda Strona może, albo jednostronnie, albo poprzez porozumienia dwustronne lub wielostronne, zastrzec, że wymagania dotyczące pobytu określone w art. 6 są spełnione w przypadku krótszego okresu pobytu.

CZEŚĆ II

Artykuł 8

Każda Strona będzie starała się zapewnić cudzoziemcom, zamieszkałym na jej terytorium, dostęp do informacji dotyczących ich praw i obowiązków odnoszących się do lokalnego życia publicznego.

Artykuł 9

1. W czasie wojny lub innego niebezpieczeństwa publicznego stanowiącego zagrożenie dla istnienia narodu, prawa przyznane cudzoziemcom zamieszkałym na terytorium Strony na podstawie części I mogą być poddane dodatkowym ograniczeniom w zakresie ściśle odpowiadającym wymogom sytuacji, pod warunkiem, że ograniczenia te nie są sprzeczne z innymi zobowiązaniami Strony, wynikającymi z prawa międzynarodowego.

2. Ponieważ prawo uznane w art. 3 pkt a) niesie za sobą powinności i zobowiązania, może być poddane takim formalnościom, warunkom, ograniczeniom lub karom, które są określone w ustawie i które są konieczne w społeczeństwie demokratycznym ze względu na interesy bezpieczeństwa państwowego, integralności terytorialnej lub bezpieczeństwa publicznego, ochronę porządku i zapobieganie przestępstwom, ochronę zdrowia lub moralności, albo ochronę dobrego imienia lub praw innych osób, dla zapobiegania wyjawieniu informacji uzyskanych w tajemnicy lub podtrzymania powagi i bezstronności władzy sądowej.

3. Prawo uznane w art. 3 pkt b) nie może być poddane innym ograniczeniom aniżeli te, które określa ustawa i które są konieczne w społeczeństwie demokratycznym ze względu na interesy bezpieczeństwa państwowego lub publicznego, ochronę porządku i zapobieganie przestępstwom, ochronę zdrowia i moralności lub ochronę praw i wolności innych osób.

4. O wszystkich środkach podjętych stosownie do niniejszego artykułu należy powiadamiać Sekretarza Generalnego Rady Europy, który poinformuje o nich inne Strony. Ta sama procedura jest stosowana, gdy środki te są odwoływane.

5. Żadne z postanowień niniejszej konwencji nie może być interpretowane jako ograniczenie lub uchylanie jakichkolwiek praw, które mogą być zagwarantowane przez ustawę każdej Strony lub przez jakikolwiek inny traktat, którego państwo to jest stroną.

Artykuł 10

Każda Strona poinformuje Sekretarza Generalnego Rady Europy o wszystkich przepisach prawnych lub innych środkach, które odnoszą się do jej zobowiązań wynikających z postanowień niniejszej konwencji, przyjętych na terytorium Strony przez właściwe władze.

CZĘŚĆ III

Artykuł 11

Niniejsza konwencja jest otwarta do podpisu przez Państwa członkowskie Rady Europy. Podlega ona ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu. Dokumenty ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia są składane Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.

Artykuł 12

1. Niniejsza konwencja wejdzie w życie w pierwszym dniu miesiąca następującego po upływie okresu trzech miesięcy od dnia wyrażenia przez cztery Państwa członkowskie Rady Europy zgody na związanie się tą konwencją zgodnie z postanowieniami art. 11.

2. W odniesieniu do każdego Państwa członkowskiego, które w dalszej kolejności wyrazi zgodę na związanie się tą konwencją, wejdzie ona w życie w pierwszym dniu miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia złożenia dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia.

Artykuł 13

1. Po wejściu w życie niniejszej konwencji Komitet Ministrów Rady Europy może, w drodze decyzji podjętej przez większość przewidzianą w art. 20 d) Statutu Rady Europy i w drodze jednomyślnego głosowania przedstawicieli Umawiających się Stron uprawnionych do zasiadania w Komitecie, zaprosić każde Państwo nie będące członkiem Rady Europy do przystąpienia do niniejszej konwencji.

2. W odniesieniu do każdego przystępującego Państwa Konwencja wejdzie w życie w pierwszym dniu miesiąca następującego po upływie okresu trzech miesięcy od dnia złożenia dokumentu przystąpienia Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.

Artykuł 14

Zobowiązania przyjęte przez Strony Konwencji w dalszej kolejności, zgodnie z art. 1 ust. 2, będą uważane za integralną część ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia Strony, która o tym zawiadamia, i również wejdą w życie w pierwszym dniu miesiąca następującego po upływie okresu trzech miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

Artykuł 15

Postanowienia niniejszej konwencji stosują się do wszystkich rodzajów władz lokalnych istniejących na terytorium każdej Strony. Jednakże, każda Umawiająca się Strona może, składając dokument ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, wskazać te rodzaje władz terytorialnych, które zamierza wyłączyć z zakresu działania niniejszej konwencji lub co do których zamierza ten zakres ograniczyć.

Artykuł 16

1. Każde Państwo może w chwili podpisania lub przy składaniu dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia określić terytorium lub terytoria, na których obowiązuje niniejsza konwencja.

2. Każde Państwo może, w późniejszym terminie, w drodze deklaracji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy, rozszerzyć zakres stosowania niniejszej konwencji na inne terytorium wymienione w deklaracji. W odniesieniu do takiego terytorium Konwencja wejdzie w życie w pierwszym dniu miesiąca następującego po upływie okresu trzech miesięcy od dnia otrzymania takiej deklaracji przez Sekretarza Generalnego.

3. Każda deklaracja złożona stosownie do dwóch poprzednich ustępów, w odniesieniu do każdego terytorium wymienionego w takiej deklaracji, może być wycofana w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego. Wycofanie to wejdzie w życie w pierwszym dniu miesiąca następującego po upływie okresu sześciu miesięcy od dnia otrzymania takiej notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

Artykuł 17

W odniesieniu do postanowień niniejszej konwencji nie można składać innych zastrzeżeń, aniżeli te, które są wymienione w art. 1 ust. 1.

Artykuł 18

1. Każda Strona może w dowolnym czasie wypowiedzieć niniejszą konwencję w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy.

2. Takie wypowiedzenie wejdzie w życie w pierwszym dniu miesiąca następującego po upływie okresu sześciu miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

Artykuł 19

Sekretarz Generalny Rady Europy notyfikuje Państwom członkowskim Rady Europy i każdemu Państwu, które przystąpiło do niniejszej konwencji:

- a) każde podpisanie;
- b) złożenie każdego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia;

- c) każdą datę wejścia w życie niniejszej konwencji zgodnie z art. 12, 13 i 16;
- d) każde powiadomienie otrzymane stosownie do postanowień art. 1 ust. 2;
- e) każde powiadomienie otrzymane stosownie do postanowień art. 9 ust. 4;
- f) każdy inny akt, powiadomienie lub komunikat odnoszący się do niniejszej konwencji.

W dowód czego, niżej podpisani, będąc do tego należycie upoważnieni, podpisali niniejszą konwencję.

Sporządzono w Strasburgu dnia 5 lutego 1992 roku, w językach angielskim i francuskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwach Rady Europy. Sekretarz Generalny Rady Europy przekaze uwierzytelnione odpisy każdemu Państwu członkowskiemu Rady Europy i każdemu Państwu zaproszonemu do przystąpienia do niniejszej konwencji.